

MEDJAME U SAMOBORSKOM GORJU

Zašto u Samoborskom gorju ima spilja i jama?

Prostor Samoborskog gorja ve im je dijelom gra en od topljivih karbonatnih stijena - dolomita i vapnenca.

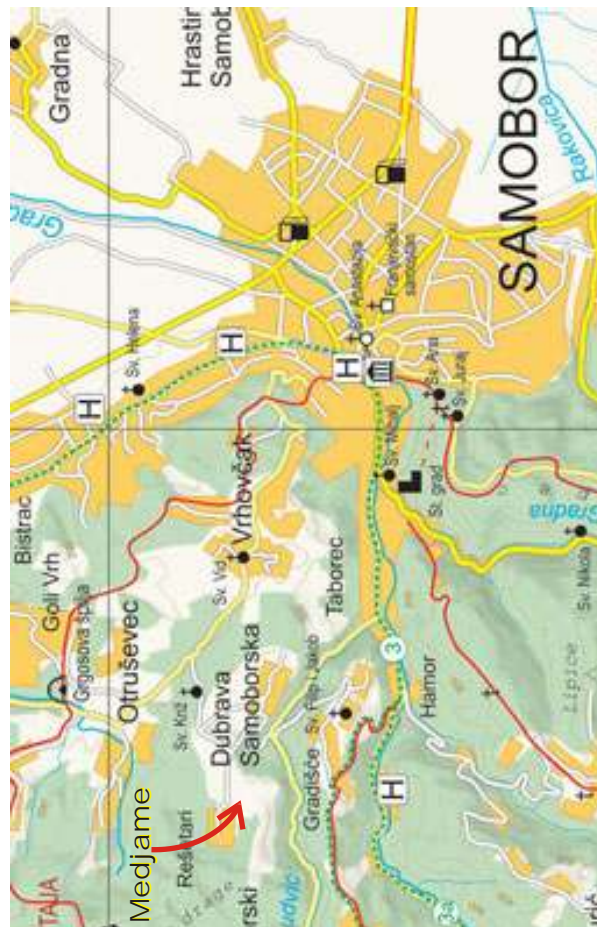
Geomorfološkim procesima, a ponajprije otapanjem (korozijom), voda u njima može oblikovati zanimljive reljefne oblike koji su svojstveni samo krškom reljefu. Zbog propusnosti stijena voda otje e podzemnim putevima. Te enjem duž pukotina kojima su ispresijecane stijene, njihovim širenjem u prostranije šupljine i kanale, mogu nastati spilje i jame.

Mala debljina naslaga ovih stijena od svega par stotina metara te njihova svojstva koja utje u na oblikovanje krških oblika, razlozi su što u samoborskom krškom podzemlju nema velikih spilja i jama. No, kako je u kršu jedino pravilo da pravila nema, iznena enja u budu nosti su mogu a...

Masivne naslage dolomita s tankim slojem tla kod Slanog Dola

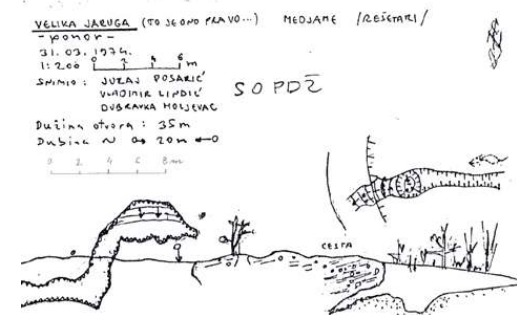
Što su Medjame i gdje se nalaze? Medjame ili "med jamami", kako je lokalni naziv još 1911. zapisao istraživa samoborskog krša Nikola Reizer, je naziv za krški teren kod sela Dubrava Samoborska, 3 km sjeverozapadno od središta Samobora. Tu je u naslagama dolomita djelovanjem razornih sila iz Zemljine unutrašnjosti i vode nastao niz pukotinskih jama i spilja, jedinstvenih u Hrvatskoj.

Karta položaja Medjama

Istraživa i Medjama Medjame su od po etka 20. st. istraživali naši geomorfolozi i geolozi: Nikola Reizer,

dr. Josip Poljak, dr. Zvonimir Duga ki. Od 70-ih godina nekoliko puta su ih istraživali zagreba ki i samoborski speleolozi, lanovi SOPD "Željezni ar", SOPD "Japeti ", SOPDS "Velebit", SD "Dinaridi" i SK "Samobor".

Detalj nacrt Medjama iz 1974. godine (SOPDŽ, Zagreb)

Znanstveni zna aj Medjama Medjame su jedinstveni geomorfološki fenomen u Hrvatskoj. Kanali jama i spilja Medjama izrazitog su pukotinskog presjeka jer su oblikovani duž pukotina nastalih tijekom potresa (neotektonskih pokreta). Tako je došlo do pucanja stijena te njihova horizontalnog i vertikalnog micanja. Pukotine su djelomi no širene djelovanjem vode, a danas je važan proces oblikovanja urušavanje. Posebnost su i otvori duga ki gotovo kao i kanali-pukotine. Prema nekim mišljenjima dio takvih otvora nastao je urušavanjem stropova iznad u podzemlju proširenih šupljina. Na površini su brojna udubljenja koja ukazuju na postojanje sli nih oblika u podzemlju.

Me u jamama i spiljama najdulja je Duga jama iji je otvor dug 95 m, a najdublja je Velika jaruga iji je kanal istražen do dubine od 26 m.

*Pukotinski kanal i prošireni dio ulaza
Duge jame duljine 95 m*

Speleobotani kim istraživanjem otkriveno je da u ponoru Medjame živi 27 vrsta biljaka, od čega je 9 vrsta paprati. Mikroklima Medjama također je posebna, a značajke su joj niža temperatura i veća vlažnost zraka nego na površini. U podnožju Medjama je izvor spilja Podzvir (Podizvir) i manji izvor koja voda pritječe Podzviru.

Medjame su danas uništene nesavjesnim odlaganjem otpada. Iz podzemlja vire raspadnute karoserije automobila, širi se smrad uba njih životinjskih lešina, svjetluca razbijeno staklo, negdje su prema dnu zapeli štednjaci, vreće pune smeća... Štete su brojne: uništavanje podzemnih staništa,

zagađuje podzemnih voda i potencijalno ugrožavanje zdravlja ljudi i životinja. U podnožju Medjama izvire potok Podzvir do kojeg se voda djelomično procjepljuje i kroz Medjame, te se u potok Ludvi, a onda u Gradnu pa kroz Samobor. Iako je djelomično vidljivo, što je sve uništeno u Medjamama možda nikad ne bismo saznali...

Tekst: Nenad Buzjak, prof.
Fotografije: Nenad Buzjak, Faruk Islamovi
Kartografska podloga: Turistička karta PP "Žumberak-Samoborsko gorje", 2003.

Izdavači:

Speleološki klub "Samobor"
Starogradska 15
10430 Samobor
www.speleo-klub-samobor.hr

HPD "Zagreb-Matica"
Petričeva 4/II
10000 Zagreb
www.zagreb-matica.hr

MEDJAME

u Samoborskom gorju

Samobor, 2005.